

توافق چابهار، گام مهمی در رونق اقتصادی ایران و منطقه

عباس آخوندی وزیر راه و شهرسازی ایران و 'نیتین گادکاری' نماینده ویژه نخست وزیر هند هفته گذشته در دهلی نو در خصوص بهره برداری و تحویل بخشی از این بندر به هند برای توسعه و مدیریت آن گفت وگو کرده و به توافق رسیدند.

به گفته آخوندی همه اقدامات برای واگذاری این بندر به هند در یک ماه آینده انجام شده است.

بندر چابهار یک موفقیت در روابط هند و ایران است و پس از عملیاتی شدن آن، تحولات زیادی پیرامون این بندر اتفاق افتاده و براساس خبرهای منتشر شده ترافیک باری از بندر کراچی به چابهار منتقل شده است. بندر چابهار هزینه حمل و نقل و زمان برای صادرات کالاهای هند را تا یک سوم کاهش می دهد. این بندر همچنین تجارت میان هند، افغانستان و ایران را با توجه به مخالفت پاکستان برای استفاده از خاک این کشور، افزایش خواهد داد.

صاحبنظران با تقبیح همصدایی برخی از رسانه های داخلی با رقبای خارجی و افراد مغرض، برای تضعیف طرح مهم توافق ایران و هند در مورد چابهار، اعلام کردند اجاره بخشی از این بندر زمینه سرمایه گذاری و رونق ایران و کشورهای منطقه را فراهم خواهد کرد.

ادعای تضعیف و به خطر افتادن منافع ملی به بهانه اجاره بندر چابهار به هندی ها در حالی مطرح می شود که هم اکنون بسیاری از کشورهای بزرگ از جمله هند، چین، ژاپن و برخی از کشورهای قاره کهن و آفریقا با اجاره بنادر خود زمینه جذب سرمایه گذاری و رونق اقتصادی را فراهم می کنند.

چین هم اکنون علاوه بر سرمایه گذاری 45 میلیارد دلاری در بندر گوادر در نزدیکی ایران، در سریلانکا و آفریقا اقدام به اجاره بندر کرده، ضمن اینکه همین هفته اعلام شد پکن چهار بندر خود را به نپال اجاره داده است.

به گفته برخی از کارشناسان اجاره بندر چابهار به هندی ها نه تنها نافی منافع ملی نیست بلکه گام مهمی برای رونق هرچه بیشتر بندر چابهار و تغییر مسیر انتقال کالا جنوب آسیا از طریق ایران به آسیا و اروپا است.

به عقیده این افراد در صورتی که ایران چندین میلیارد دلار در چابهار سرمایه گذاری می کرد نمی توانست مسیر انتقال کالا کشورهای جنوب آسیا بویژه هند را با توجه به تهدیدات و تحریم های آمریکا به سوی بنادر ایران سوق دهد اما ایران با این اقدام علاوه بر سرمایه گذاری و تجهیز بندر چابهار می تواند کریدور شمال و جنوب با داشتن نقش حیاتی در اقتصاد ایران را فعال کند.

رئیس مجمع نمایندگان استان سیستان و بلوچستان معتقد است با توجه به توسعه سریع بنادر همسایه ایران از جمله 'گوادر' پاکستان که در حدود 80 کیلومتری بندر چابهار قرارداد تکمیل نکردن به موقع این بندر و پس کرانه های ریلی و جاده ای خسارت جبران ناپذیری به کشور وارد می کند که جبران آن چندین دهه طول می کشد.

محمد نعیم امینی فرد در گفت وگویی اظهار داشت رهبر معظم انقلاب اسلامی بارها بر توسعه سواحل مکران به ویژه چابهار تاکید کرده است.

حسین شهدادی کارشناس اقتصاد دریا محور با اشاره به آسیب پذیر بودن بنادر خلیج فارس با توجه به تهدیدات اظهار کرد کشورهای منطقه و ایران باید نسبت به انتقال کالا از بنادر خلیج فارس به خارج از این منطقه از جمله چابهار اقدام کنند.

** نقش مکمل چابهار و گوادر

برخی از کارشناسان نه تنها بنادر چابهار، صحار و گوادر را رقیب هم نمی دانند بلکه معتقدند که این بنادر که خارج از خلیج فارس قرار دارند می تواند مکمل یکدیگر در بازاریابی، برندینگ و مارکتینگ باشند.

وجود پتانسیل ترانزیتی و ترانشیپی خارج از حوزه خلیج فارس موجب شده است بنادر چابهار، 'صحار' عمان و 'گوادر' پاکستان با سرمایه گذاری های کشورهای منطقه و فرا منطقه با حرکت شتابنده ای در زمینه زیر ساخت های بندری و تجهیزاتی در حال فعالیت باشند.

با وجود مکمل بودن چابهار، گوادر و صحار به عنوان بندری در خارج از خلیج فارس و در آرایش جدید اقتصادی منطقه اما چابهار باید

با تکمیل زیرساخت‌های پس کرانه‌ای ریلی و جاده به صحار و به‌ویژه گوادر برسد و گرنه بدون شک با جذب بار و چسبندگی کالا در گوادر و صحار؛ ضربات جبران‌ناپذیری به کشور وارد می‌شود.

**** تحویل بندر چابهار به هند**

عباس آخوندی وزیر راه و شهرسازی ایران و 'نیتین گادکاری' نماینده ویژه نخست وزیر هند هفته گذشته در دهلی نو در خصوص بهره برداری و تحویل بخشی از این بندر به هند گفت وگو کردند.

به گفته آخوند همه اقدامات برای واگذاری این بندر به هند در یک ماه آینده انجام شده است.

فاز نخست بندر چابهار ایران در دسامبر 2017 با حضور حسن روحانی، رئیس جمهوری ایران به بهره برداری رسید و یک مسیر استراتژیک جدید میان ایران، هند و افغانستان ایجاد کرد.

هند در سفر حسن روحانی رئیس جمهوری ایران به این کشور (بهمن ماه سال گذشته) انجام عملیات بندری در اسکله شهید بهشتی را بر عهده گرفت و تعهد کرد که عملیات های توسعه ای این بندر را قبل از ۱۷ ژوئن (۲۷ خرداد) آغاز کند. شرکت بین المللی بنادر (ای پی جی ال) هند در سال ۲۰۱۵ توسط دولت هند برای توسعه بنادر در خارج از این کشور ایجاد شده است.

این شرکت در ماه مه (اردیبهشت) سال ۲۰۱۶ برای تجهیز و اداره ترمینال های چند جانبه و کانتینری اسکله چند منظوره شهید بهشتی در فاز اول بندر چابهار ایران با شرکت آریا بندر ایران قرارداد امضا کرد. بر اساس این قرارداد این شرکت با سرمایه گذاری معادل ۸۵,۲۱ میلیون دلار، اداره اسکله شهید بهشتی را به مدت ۱۰ سال بر عهده خواهد داشت.

هند برای توسعه بندر چابهار ایران متعهد به سرمایه گذاری ۵۰۰ میلیون دلاری شده است. فاز نخست این بندر سال گذشته افتتاح شد.

**** عملیاتی شدن بندر چابهار**

«نیتین گادکاری» وزیر حمل و نقل هند ابراز امیدواری کرد که به رغم فشارهای آمریکا دهلی نو بتواند تا سال ۲۰۱۹ بندر چابهار را عملیاتی کند.

وی ادامه داد: چابهار بهترین، نزدیکترین و کم هزینه ترین مسیر دسترسی کشورهای حاشیه اقیانوس هند به بازارهای جهانی است و می تواند موجب توسعه کشورهای همجوار شود.

خط مستقیم کشتیرانی دریایی از «کاندلا» هند به چابهار سبب رشد تخلیه و بارگیری در بندر چابهار شده است.

پروژه تاسیسات بندری چابهار که با حمایت هند در ایران اجرا می شود به دهلی نو کمک خواهد کرد که دسترسی آسان تر و بهتری به افغانستان پیدا کند.

افغانستان کشوری است که به دریا دسترسی ندارد و هند می تواند از طریق راه ها و مسیرهایی که از طریق بندر چابهار به افغانستان منتهی می شود تجارتي چند میلیارد دلاری را با این کشور رقم بزند

